

Пето средно училище "Георги Измирлиев" гр. Благоевград
ул. "Христо Чернопеев" № 16 тел: 073 / 83 15 08, petosou@abv.bg

УТВЪРДИЛ:
Директор: Мария Котева

**УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА
ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ
НА УЧЕНИЦИ ОТ СОЦИАЛНО УЯЗВИМИ ГРУПИ
В V СУ „ГЕОРГИ ИЗМИРЛИЕВ” - Благоевград
УЧЕБНА 2017/2018 ГОДИНА**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Приобщаващото образование представлява всеобхватен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всяко дете, разнообразието от потребности на всички деца и включване на ресурси, насочени към създаване на възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота в общността в условията на пазарна икономика.

Постигането на този стандарт изисква диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастовите и социалните промени, превенция и навременно систематизиране на наличната информация, за да се организира учебният процес съобразно потенциала и силните страни на децата.

Програмата е насочена предимно към най-уязвимите групи деца и на тези, изложени на риск от дискриминация – деца с увреждания, деца от малцинствен произход, деца от семейства на мигранти, сираци или деца лишени от родителска грижа по други причини, деца настанени в институции.

Училището работи за осъществяването на успешно приобщаващо образование като крачка по пътя за постигане на крайната цел – процесът на интеграция чрез образование да даде възможност на учениците от различните етнически групи да получат необходимата подготовка, гарантираща им пълноценно участие и реализация във всички сфери на живота в условията на пазарна икономика.

Осигуряването на качествено и широко достъпно образование на всички деца в Република България е държавна задача, за осъществяването на която е необходимо да бъдат обединени усилията на Общината и всички институции, в това число и Пето средно училище „Г. Измирлиев“

Програмата е изработена съобразно ЗПУО и ДОС за приобщаващото образование.

II. Проблеми:

1. Затруднена адаптация на децата от етнически малцинствени групи в училище.
2. Незадоволително усвояване на преподавания учебен материал поради недостатъчно владение на българския език.
3. Ниска степен на грамотност и образование и/или липса на такова на възрастните в семейството.
4. Нередовно посещение в училище, непълноценно участие в учебно-възпитателния процес и отпадане на учениците от училище.

III. ЦЕЛ:

Осигуряване в училището на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всеки ученик с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото. Осъществяване процеса на интеграция за деца и ученици от етническите малцинства чрез обучение в етнически смесени паралелки.

Подцели:

1. Гарантиране на равен достъп в образователно – възпитателния процес в училището на учениците от етническите малцинства.
2. Интегриране и адаптиране на децата от социално уязвими групи в смесени паралелки в училището / 2-4 ученици в паралелка /
3. Създаване на подкрепяща и привлекателна среда в интегриращите училища.

4. Превръщане на културното многообразие в източник и фактор за взаимно опознаване и духовно развитие на подрастващите и за създаване на атмосфера на взаимно уважение, толерантност и разбирателство.
5. Формиране на подходящ социално–психологически климат, който благоприятства реализирането на програмата.

Постигането на тези цели изисква определяне на уязвимите групи деца и прилагане на разнообразни мерки, съобразени със спецификата на всяка от тях. На учениците в системата на училищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

IV. РЪКОВОДНИ ПРИНЦИПИ НА ПРОГРАМАТА:

1. Гарантиране правото на всяко дете на равен достъп до качествено образование;
2. Ангажиране на цялата училищна общност с процеса на интеграцията за неговото осъществяване - подкрепа на всяко дете за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването;
3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиращи мотивацията на ученика, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
4. Приемане и зачитане на уникалността на всеки ученик – индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знанията, уменията и интересите, на които образователната институция трябва да отговори по подходящ начин, така че детето или ученикът да развие максимално своя потенциал;
5. Утвърждаване в училището на атмосфера за межкултурно опознаване, сътрудничество и сближаване - равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички ученици в етнически смесени паралелки;
6. Системен и холистичен подход на организация и сътрудничество на образователните институции в областта на приобщаващото образование на всички равнища – управление и екипност, използване на приобщаващи педагогически практики, създаване на сигурна и подкрепяща среда, участие на родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата за личностно развитие, както и на влиянието им върху обучението и постиженията на децата и учениците;
7. Сътрудничество между всички участници в процеса на приобщаващото образование – училището, ученика, семейството и малцинствената общност;
8. Намаляване на влиянието на социалните неравенства върху ученето и върху участието на учениците в дейността на училището;
9. Нетърпимост към дискриминиращите нагласи и поведение и подготовка на учениците за живот в приобщаващо общество;
10. Гъвкавост и динамичност на процеса на приобщаващото образование съобразно потребностите на учениците и в зависимост от спецификата на обществения живот;

V. МИСИЯ НА УЧИЛИЩЕТО:

Училището предлага обучение, възпитание и социализация на ученици от I до XII клас с възможности за интеграция и грижа за деца със специални образователни потребности / СОП/ и ученици от малцинствени групи в творческа среда. Училището осигурява общообразователна подготовка по ДОС с висококвалифицирани специалисти, дава възможност на учениците да получат необходимата подготовка и да се реализират в обществения живот.

Мисия: Интеграция на децата и учениците от социално уязвими групи в образователната система.

Период на действие: 2017 – 2018 учебна година

Целева група:

Ученици в риск от отпадане от училище и нуждаещи се от интеграционна адаптация, които се нуждаят от обучение за работа в мултикултурна среда и интегративни билингвални технологии за усвояване на българския език от деца, за които той не е майчин.

VI. МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ:

1. Ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие

- ✓ Ранно оценяване развитието на ученика и на риска от обучителни затруднения;
- ✓ Определяне на необходимост от допълнителна подкрепа за ученици, които не владеят български език;
- ✓ Оценка на индивидуалните потребности за предоставяне на допълнителна подкрепа;

2. Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в училището

- ✓ Гарантиране участие и изява на всички ученици в училището;
- ✓ Включване в дейности за ранно оценяване, с оглед превенция на обучителните затруднения;
- ✓ Организиране на дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения, занимания по интереси, участие в проекти, програми, форуми и в други изяви;
- ✓ Информационно обслужване;
- ✓ Поощряване с морални и материални награди;
- ✓ Кариерно ориентиране на учениците;
- ✓ Изграждане на позитивен организационен и психологически климат, включително чрез психологическа подкрепа;
- ✓ Насочване към специалист за логопедични консултации, като превенция на комуникативни и обучителни затруднения;
- ✓ Изготвяне на анализ и оценка на индивидуалните потребности на учениците, с цел установяване на необходимост от допълнителна подкрепа;
- ✓ Изготвяне на индивидуален план за действие в случаите на необходимост;
- ✓ Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;

3. Изграждане на позитивен психологически климат

- ✓ Създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения между всички участници в образователния процес. Предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за интегрирането на децата и учениците от социално уязвимите групи;
- ✓ Организиране на дейности за превенция на агресията на етническа основа и мотивация за преодоляване на проблемното поведение;
- ✓ Прилагане на координирани и последователни усилия за осигуряване на благоприятна образователна среда и своевременно решаване на възникнали конфликти;
- ✓ Групова работа с ученици; кризисна интервенция;
- ✓ Поддържане на непрекъснатата връзка и взаимодействие с родителите на учениците за справяне с проблемното им поведение и приобщаване към средата на училището;
- ✓ При случаи на неизпълнение на задълженията, оказани в ЗПУО, след изчерпване на всички механизми на въздействие се налагат санкции според конкретния случай;

4. Допълнителна квалификационна дейност на педагогическите специалисти за работа в интеркултурна среда

- ✓ Споделяне и използване на добри практики за работа в интеркултурна среда;
- ✓ Обучение на педагогически специалисти на тема „ Работа с таланти деца“ и „ Заедно в различията“;

VII. ДЕЙНОСТИ

1. Основни дейности:

- ✓ Организационна – мониторинг и контрол;
- ✓ Обучение на учители за работа в мултикултурна среда и интерактивни технологии;
- ✓ Създаване на клубове по интереси;
- ✓ Конкурси с награди и запознаване с традиционните празници на различните етноси с активното участие на родителите;
- ✓ Адаптация на деца в училище, за които българският език не е майчин, чрез съвместни познавателни дейности с деца от други етноси – екскурзии, посещение на театър и музеи, исторически места
- ✓ Допълнителни занятия с група „Ученици в риск от отпадане“
- ✓ Разработване на Програма за допълнителна работа с деца застрашени от отпадане;
- ✓ Кампания за етническа и религиозна толерантност и търпимост в училище и в обществото;

- ✓ Провеждане на конкурси и състезания по български език, математика и спортно-логистични игри с поощрителни награди;
 - ✓ Организиране на изложби, дни на отворените врати;
 - ✓ Информираност и публичност;
- 2. Дейности на класния ръководител за намаляване на отсъствията на учениците и за адаптацията им в училище:**
- ✓ Съвместни дейности с родителите за преодоляване на проблема с отсъствията на учениците от учебните часове;
 - ✓ Своевременно информиране на родителите за отсъствията и успеха на учениците;
 - ✓ Поредица тематични срещи с родители по проблемите на отговорността за възпитанието и образованието на децата и общите задължения на родителите;
 - ✓ Повишаване участието и ангажираността на родителите в училищни мероприятия;
 - ✓ Включване на учениците в занимания по интереси;
 - ✓ Осигурен достъп до спортната база на училището, до компютърните кабинети;
 - ✓ Социализиране на децата и учениците, за които българският език не е майчин не само чрез включването им в училищните празници, но и чрез тяхното активно участие в тях.
 - ✓ Индивидуална работа от страна на учители и класни ръководители със застрашените от отпадане ученици и деца от социално уязвими групи и деца със СОП - изготвяне на поименен списък от класните ръководители, в чиито класове има ученици със затруднения в огранотвяването.
 - ✓ Провеждане на здравно и гражданско образование в часа на класа, изнасяне на беседи от класните ръководители и МКБППМН -за стрес, трафик на хора и др.
 - ✓ Организиране на срещи с работодатели с цел мотивиране на учениците да посещават училище и да усвояват учебния материал, като условия за бъдещата работа.
- ✓ Провеждане на активни консултации със семействата или настойниците на учениците - определяне на ден от седмицата (може да се ползва часът за консултации), в който родителите на тези ученици да бъдат запознани с постиженията на децата.
- ✓ Емисии на ученическото радио подготвени от ученици за различни поводи.
 - ✓ Разработване и прилагане на мерки за подкрепа на учениците в риск от напускане чрез различни форми на самоуправление.
 - ✓ Разработване и прилагане на мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителски общности, на представители на местната власт и гражданския сектор.
 - ✓ Актуализиране на механизъм за борба с училищния тормоз и регистър на случаите на училищен тормоз.
- 3. Дейности в подкрепа на учениците чрез дейността на учителите по отделните учебни предмети:**

- ✓ Създаване на график за извънредни часове за консултации по основните учебни предмети
- ✓ Провеждане на анкета с тези ученици за установяване на проблема.
- ✓ Изработване на портфолио на учениците със слаби постижения по предмети от съответния преподавател.

4. Дейности за подкрепа на учениците чрез ученическо самоуправление:

Дейност на ученическия съвет - събира, обменя и популяризира мненията и идеите на учениците/ вкл. от различните етнически групи/ в училището.

Целта е да бъдат полезни на себе си и на училището и заедно да го превърнат в желана за тях територия чрез следните примерни дейности:.

- ✓ Участие в издаване на ученически вестник.
- ✓ Отбелязване на патронния празник на училището
- ✓ Отбелязване на 1-ви декември - Международен ден за борба срещу СПИН.
- ✓ Организиране на благотворителни кампании.
- ✓ Отбелязване на 1-ви март.
- ✓ Отбелязване на 22.04 - Ден на Земята.
- ✓ Отбелязване на 9-ти май - Ден на Европа и избори за училищен ученически омбудсман.
- ✓ Провеждане на часове от членове на Ученическия съвет с учениците от различни паралелки по подхода "Връстници обучават връстници".
- ✓ Ден на ученическо самоуправление, в който ролите учители -ученици и административен персонал - ученици се разменят. Това дава възможност на учениците да видят и да осъзнаят до някаква степен сложността на дейностите, упражнявани в институцията училище.
- ✓ Закупуване или набавяне на част от учебните помагала, пособия и учебници за учениците в риск.

5. Дейности за подкрепа на учениците от етническите малцинства с участието на родителски общности:

- ✓ Привличане на родителите и ангажирането им с училищния живот; ангажиране на родителите в решаването на проблеми, свързани с интегрирането на децата им, създаване на активна връзка между училището и родителската общност.
- ✓ Изграждане на родителски клуб от активни родители, в които е добре да участват и родители на деца в риск - родителите реагират положително, когато на тях са дадени съответните възможности да участват в училищния живот.
- ✓ Подпомагане дейността на учителите при работа с деца със СОП;
- ✓ Подпомагане работа по проекти, търсене на партньорства

VIII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

- ✓ Повишаване степента на интегриране на учениците от социално уязвимите групи в училищното образование;

- ✓ Повишаване успеваемостта на децата и учениците от социално уязвими групи в учебно- възпитателния процес;
- ✓ Повишаване мотивацията за личностни творчески изяви;
- ✓ Увеличаване броя на учениците от социално уязвими групи в училището, които успешно завършват средно образование;

Настоящата програма е приета на заседание на ПС с протокол № 9/ 13.09.2017 година.